

Economieën draaien op kapitaal. Ondanks 400 jaar financiële innovatie, met de nodige successen, komt de meeste financiering in Europa echter niet van de kapitaalmarkten, maar nog steeds van banken, bedrijven en overheden. Vanzelfsprekend stimuleren particulieren de groei van bedrijven door middel van consumptie en worden met belastingopbrengsten de overheidsuitgaven gefinancierd. Maar waarom parkeren particulieren nog steeds massaal hun spaargeld op bankrekeningen?

Dat is geheel niet rationeel. Kapitaalmarkten leveren veel betere rendementen op. Al honderden jaren lang. Maar vaak wordt spaargeld als vangnet gezien, als appeltje voor de dorst of een buffer voor mindere tijden. Te weinig mensen bedenken dat het ook als ladder kan worden ingezet – een manier om spaargeld te laten groeien en zo jaar na jaar vermogen op te bouwen. Beter rendement trekt beleggers aan, verdiept markten en financiert veelbelovende bedrijven.

We hebben 'meer beurs' nodig

Laten we eerlijk zijn: overheden kunnen de enorme bedragen die nodig zijn om de infrastructuur te versterken en in te staan voor onze persoonlijke veiligheid niet financieren nu de huidige tekorten al tegen grenzen aan lopen. Ook banken kunnen met de verscherpte kapitaaleisen die voor hen gelden niet meer zelfstandig voldoen aan de kapitaalbehoefte van groeiende bedrijven. Kortom, zonder goed functionerende kapitaalmarkten kunnen de grote transities waar we als samenleving voor staan niet worden doorlopen, althans veel te traag om veilig en concurrerend te blijven.

Hoe krijgen we de vele tientallen biljoenen euro's die wereldwijd geparkeerd staan bij banken en geldmarktfondsen nu aan het werk? Hoe krijgen we de activa die de toekomst zullen bepalen, zoals datacenters, elektriciteitsnetten, infrastructuur en 's werelds snelst groeiende private bedrijven welke nu nog in private equity zijn verstopt, overgeheveld naar publiek toegankelijke beurzen? Het argument dat beleggers niet om zouden kunnen gaan met illiquiditeit en complexiteit overtuigt allerm minst. Juist de hefboomen (financiering met geleend geld) en intransparantie vormen niet alleen voor beleggers, maar ook maatschappelijk een groot risico.

De techrevolutie vergt een infrastructurele revolutie

Techbedrijven zijn inmiddels wereldwijd de grootste beursgenoteerde bedrijven geworden. En de ontwikkelingen in chips en technologie, dataopslag en gebruik gaan razendsnel. Er is geen techbedrijf dat fossiel afhankelijk wil zijn. Maar het elektrificeren van energienetwerken houdt de technologische ontwikkelingen en maatschappelijke acceptatie daarvan niet bij. De grootste techbedrijven, ondanks hun miljarden aan vrije kasstroom, zijn individueel niet uitgerust voor de daarvoor benodigde omvangrijke investeringen in publieke infrastructuur. Overheden hebben simpelweg te laat geschakeld.

AI-datacenters zijn enorm kostbaar. Tel daarbij de congestieproblemen op en het is eenvoudig te zien waar de schoen wringt. De rekening voor het aanleggen van publieke infrastructuur kan niet eenzijdig bij de techbedrijven worden neergelegd. Om de economie van de toekomst te kunnen laten draaien, is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor investeringen nodig en dit biedt een enorme kans voor kapitaalmarkten om in dit gat te springen, met voor beleggers stabiele rendementen, inflatiebescherming en een goed geweten.

Eigendom creëert verbinding

Veel wordt gesproken over de impact van beleggen. Dat het om meer zou moeten gaan dan rendement in geld alleen. Dat klopt. Daar staat echter ook tegenover dat de echte winst van beleggen niet alleen als of financieel of niet-financieel kwalificeert, maar ook als fundamenteel. Wanneer mensen een deel van de economie van de toekomst bezitten, profiteren ze niet alleen van groei; ze geloven er ook in. Eigendom creëert verbinding. Het verandert passieve toeschouwers in deelnemers. Dat geeft ook politiek meer stabiliteit, rationaliteit en minder verdeeldheid en rancune.

De meeste investeringen in nieuwe infrastructuur zijn naar hernieuwbare energie gegaan. Maar zonder grote doorbraken in geothermie, kernenergie en opslag, kunnen wind- en zonne-energie en biomassa alleen de stroomvoorziening niet betrouwbaar draaiende houden. Zeker niet gelet op de enorme ambitie in technologie, dataopslag en het gebruik van generatieve AI.